

Κανόνες συνύπαρξης

Βασικό μήνυμα

Η άμεση συμμετοχή ολόκληρης της κοινότητας όταν αντιμετωπίζει καταστάσεις σύγκρουσης αποτελεί βασική πτυχή για την προώθηση μιας κουλτούρας ειρήνης και μη βίας. Η θέσπιση κανόνων για τη συνύπαρξη της ομάδας με τη συμμετοχή των νέων στον καθορισμό τους είναι ένα από τα πρώτα βήματα προς την προώθηση της δημοκρατικής συμμετοχής, της συνοχής και της ευθύνης των ομάδων.

Λέξεις-κλειδιά: Επίλυση συγκρούσεων, δημοκρατική συμμετοχή, κανόνες συνύπαρξης

Περίληψη

Οι κανόνες συνύπαρξης αποτελούν το πλαίσιο αναφοράς για τη ρύθμιση της εύρυθμης λειτουργίας μιας ομάδας και για τον καθορισμό ορίων προκειμένου να αποφευχθούν συγκρούσεις ή καταστροφικές συμπεριφορές.

Η συμμετοχή των νέων στην εκπόνηση των κανόνων που θα επηρεάσουν την ομάδα τους και τους εαυτούς τους και θα καθορίσει τα όρια και τις συνέπειες, ενθαρρύνει την άμεση συμμετοχή τους στην πρόληψη των συγκρούσεων καθώς και την ευθύνη και τη δέσμευσή τους στην ομάδα.

Κατηγορία	Μέγεθος ομάδας	Ηλικία ομάδας	Διάρκεια
• Πρόληψη	• μικρή ομάδα • μεσαία ομάδα	• 16 - 19	• 1 ώρα

Στόχοι

- Να ενθαρρύνουν τους νέους να συμμετέχουν άμεσα στην καθιέρωση κανόνων και συμφωνιών για τη συνύπαρξη.
- Ενθάρρυνση των νέων στην ανάπτυξη δημοκρατικών και συμμετοχικών στρατηγικών για την εκπόνηση κανόνων και διορθωτικών ενεργειών, για την οργάνωση της συνύπαρξης και την επίλυση συγκρούσεων.
- Να υποστηρίξει την ταύτιση των νέων με τους κανόνες συνύπαρξης, ενθαρρύνοντας έτσι τη δέσμευσή τους και την ευθύνη τους.

Περιγραφή

Βήμα 1:

Ξεκινήστε με μία συζήτηση τύπου καταιγισμού ιδεών (brainstorming) σχετικά με τους κανόνες:

Τι είναι οι κανόνες; Γιατί υπάρχουν; Μπορούν μόνο οι δημόσιες αρχές να ορίζουν κανόνες; Οι δημόσιες αρχές πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανόνες που ορίζουν; Μπορούν όσοι δεν ασκούν εξουσία να ορίζουν κανόνες; Τι μπορεί να γίνει για τη θέσπιση κανόνων; Σε ποιους τομείς δημιουργούνται κανόνες (σχολείο, οικογένεια κλπ.); Ποιοί κανόνες σας αρέσουν λιγότερο;

Εισάγετε έναν προβληματισμό στο Κέντρο και σε όλους τους παράγοντές (π.χ. μαθητές, καθηγητές, διοικητικό και επαγγελματικό προσωπικό, οικογένειες κλπ.).

Βήμα 2:

Να παρουσιάσετε το νομικό ή κανονιστικό πλαίσιο (άρθρα / καταστατικά) που ρυθμίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις στον αντίστοιχο τομέα (π.χ. άρθρα 67, 126 και 17 του Εθνικού Νόμου για την Εκπαίδευση στον τομέα της Εκπαίδευσης). Επισημάνετε πτυχές που σχετίζονται με τη συνύπαρξη και ζητήστε από τους μαθητές να δώσουν παραδείγματα καταστάσεων που γνωρίζουν σε ποιους κανόνες υπόκεινται ή όχι οι εν λόγω κανόνες καθώς και ποιες κυρώσεις έχουν επιβληθεί. Ρωτήστε τους συμμετέχοντες της ομάδας σχετικά με αυτούς τους κανόνες και εάν νομίζουν ότι λείπουν ορισμένες πτυχές (εάν ναι, σημειώστε τες στο μαυροπίνακα). Προσπαθήστε να αναφέρετε καταστάσεις που έχουν επηρεάσει ή μπορεί να επηρεάσουν την ομάδα (π.χ. απεργίες ή διαδηλώσεις μαθητών κάτω των 18 ετών) και το αντίστοιχο ρυθμιστικό πλαίσιο.

Υπογραμμίστε ότι αυτοί οι κανόνες είναι γενικοί για όλα τα κέντρα ή πρόσωπα του ίδιου τομέα (π.χ. το εθνικό δίκαιο της εκπαίδευσης ή τους κανόνες συνύπαρξης του κέντρου) και ως ομάδα είναι απαραίτητο να τα γνωρίζουν, αλλά είναι επίσης σημαντικό να συμφωνούν με τους κανόνες που τηρούν τα γενικά πρότυπα και συμμορφώνονται με τις προσδοκίες της ομάδας.

Η ανάγκη να μιλήσουμε για μηχανισμούς και εργαλεία για την αλλαγή των κανόνων μπορεί να προκύψει, γι 'αυτό σημειώστε ότι αυτό το θέμα θα συζητηθεί σε επόμενη ομάδα εργασίας (π.χ. ποιους μηχανισμούς συμμετοχής έχουν οι νέοι αν δεν συμφωνούν με ορισμένους κανόνες).

Βήμα 3:

Ενθαρρύνετε την ομάδα να επεξεργαστεί τους δικούς της κανόνες συνύπαρξης σύμφωνα με τους κανόνες που έχουν ήδη καθοριστεί στο προηγούμενο βήμα. Δημιουργήστε υποομάδες (έως και 6-7 άτομα) και ζητήστε τους να δημιουργήσουν μια λίστα με δύο στήλες ημερησίων συγκρουσιακών καταστάσεων (π.χ. περιφρόνηση, διακοπές, κλπ.). Αναφέροντας, στην πρώτη στήλη, τους κανόνες συνύπαρξης που προτάθηκαν για την ομάδα τους και στην δεύτερη, τα διορθωτικά μέτρα για τα άτομα που δεν τηρούν τους εν λόγω κανόνες. Για να εξασφαλιστεί η συμμετοχή ολόκληρης της ομάδας, ζητήστε από κάθε συμμετέχοντα να ορίσει έναν κανόνα στην υποομάδα του και να αναζητήσει, με τους υπόλοιπους, ένα διορθωτικό μέτρο.

Δώστε ένα παράδειγμα στον πίνακα:

ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΥΝΥΡΠΑΞΗΣ

“Μην προκαλείτε ζημιά στην επίπλωση”

“Μην διακόπτεται κάποιον όταν μιλάει”

στην περίπτωση που έσπασε κάτι,

στην περίπτωσης μιας διακοπής

ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

“Πρέπει να βοηθήσετε το άτομο που είναι υπεύθυνο για τη συντήρηση”

“Προετοίμασε μία πεντάλεπτη παρουσίαση πάνω σε ένα θέμα για την επόμενη τάξη”

Βήμα 4: Κάντε μία συνάντηση και δημιουργήστε την τελική λίστα κανόνων με συναίνεση. Δώστε συγχαρητήρια για τη συμμετοχή της ομάδας και κάντε μία σύνοψη με τις δυσκολίες που αντιμετωπίστηκαν κατά τη διάρκεια της άσκησης. Οι συμφωνηθέντες κανόνες πρέπει να αναφέρονται σε έναν κατάλογο ορατό και προσβάσιμο σε ολόκληρη την ομάδα (π.χ. σε ένα χαρτόνι, ένα blog ή στο κοινωνικό δίκτυο της ομάδας κ.λπ.) και πρέπει να υπογράφονται από όλα τα μέλη της ομάδας για να ενισχύσουν τη δέσμευσή τους σε αυτούς.

Απαιτούμενα υλικά

Μαυροπίνακας, χαρτί, στυλό, χαρτόνι, δείκτες.

Μεθοδολογία

Συζήτηση

Συμβουλές για τον εκπαιδευτή

- Καθοδηγήστε την ομάδα των νέων προς τον προσδιορισμό και την επεξεργασία των κανόνων και να εξασφαλίσετε ότι όλοι οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να μιλήσουν και να ψηφίσουν σχετικά με τον καθορισμό των κανόνων.
- Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ των προτεινόμενων κανόνων και εκείνων του Κέντρου, να παρακινήσετε την ομάδα να εξετάσει σε άλλη συνάντηση τους υπάρχοντες μηχανισμούς και εργαλεία για την αλλαγή των εν λόγω κανόνων.

Πηγές / βιβλιογραφία

Storni C., Carpentieri Y., Alonso E. (n.a.). Normas de Convivencia en el aula. *Ministerio de Educación y Deportes de la Nación: Argentina.*

CC - Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/>

Κανόνες συνύπαρξης. Ανακτήθηκε την Τετάρτη, 06 Μαΐου 2026 από <https://toolbox.ycare.eu/courses/YCARE439/>

<https://www.ycare.eu>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή της παρούσας ιστοσελίδας δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντανακλά τις απόψεις μόνον των δημιουργών, και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει ουδεμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που εμπεριέχονται σε αυτό